FUNCȚIONAREA VERBULUI ÎN DISCURSUL MEDIATIC ȘI ÎN DISCURSUL SOCIAL ONLINE. CIRCUMSTANȚELE CERCETARII DISCURSULUI MEDIATIC ȘI ALE DISCURSULUI SOCIAL ONLINE

Dimitria CAMEN
Universitatea „Ștefan cel Mare”,
Suceava, România

Abstract: *This article is part of the doctoral project entitled: The functioning of the verb in Romanian between norm and deviation. Because the subject of our research is The functioning of the verb in different types of discourse between norm and deviation, we considered it important to analyze the way the verb works in Romanian media discourse, but also in online social discourse. The corpus consisted of a variety of written texts, and among the most common deviations we encountered, we can mention:- misuse of the verb to be in the conjunctive mood, present tense, second person, singular; misuse of the future tense itself: mistakes are encountered in writing the impersonal infinitive verb form of the lexical verb; misspelling at the perfect compound tense, indicative of multiple verbs due to not knowing how some verbs work, such as to be/ to live; disagreements between the Predicate expressed by the verb and the Grammatical Subject;the archaic/ regional use of verbs such of copy: to copy instead of to copy; the wrong use of time more than perfect.*
Keywords: *language, speech, verb, norm and deviation.*

Referindu-se la modul în care funcționează mecanismele limbii, Saussure afirmă că totul nu este decât o chestiune de solidaritate, de interdependență a elementelor care dau valoare întregului, iar „părțile, de asemenea, au valoare în virtutea locului lor în întreg” (Saussure, 1998: 139). Aceleași principii de funcționare pot fi extinse la nivelul oricărei societăți, în cadrul căreia specificitățile decurg din raporturile care se stabilesc între indivizi, fenomene și lucruri. Natura acestora determinând, de altfel, și rațiunea în temeiul căreia dimensiunea temporală este fragmentată și ierarhizată în epoci și decade, care, prin prisma evenimentelor care le-au marcat, au reușit să transceadă timpul, constituindu-se în puncte de referință pentru viitoare investigații. În contextul acesta, limba, a cărei menire este restituirea tuturor sistemelor categorizante și a întregii experiențe socio-culturale, seamănă, după cum bine remarcă M. Foucault, „cu ceea ce comentează” (2008: 99).

În secolul al XXI-lea, viziunea panoramică a cadrului sociocultural românesc impresionează prin ritmul alternativ de negare și pozitivism, de continuu și discontinuu, în dialectica cărora comportamentul lingvistic al indivizilor oscilează frecvent între solidarizarea cu memoria colectivă tradițională și diversitatea modernă a lucrurilor. Fragmentarea gândirii în legătură cu fiecare dintre aceste posibilități fiind fără îndoială redată lingvistic în imagini, imaginarii și reprezentări, care își regăsesc firesc extensia în paginile presei (scrise și audiovizuale), înscrisă, la rândul ei, într-un proces de dezvoltare și conștientizare al rolului determinant pe care îl are în raport cu toate instituțiile și manifestările colectivității.

Greșeli de folosire a verbului în discursul mediatic și în discursul social online

Deoarece subiectul cercetării noastre este *Funcționarea verbului în diferite tipuri de discurs între normă și abatere*, iar până în acest moment am prezentat elementele teoretice constitutive, ne propunem ca în continuare, să argumentăm posibilitatea funcționării verbului în discursul mediatic românesc, dar și în discursul social online.

Prin urmare, vom analiza diverse texte scrise și și vom descoperi felul în care verbul este utilizat. Într-un articol care se regăsește pe facebook, intitulat: *Femeia independentă*, în 04. 01. 2021, apare următoarea afirmație:

„Să iubești sau *să fi iubit* nu înseamnă să ocupi un loc în inima cuiva, ci să creezi acolo un loc pe care nu-l poate ocupa nimeni!”

Observăm faptul că în articolul sus- menționat, verbul *a fi* la modul conjunctiv, timpul prezent este scris cu un i, de vreme ce, se scrie cu doi i. Corect ar fi fost: *să fii iubit*.

Pe youtube, am regăsit melodia intitulată: „*Să fi* sărac, dar plin de bogăție”, aparținând lui Dumitru Vasilescu. Apare aceeași greșeală de utilizare a verbului a fi la modul conjunctiv, timpul prezent, corect ar fi fost scris: „*Să fii* sărac,...”.

O altă problemă, o regăsim tot în cazul verbului *a fi*, utilizat la indicativ, timpul viitor propriu-zis. Pe pagina de facebook intitulată: *Damă de Treflă*, în 06.11.2019, a fost postat următorul mesaj:

„De ceva timp mă tot gândesc ca în fiecare dimineață să postez hororscopul. Credeți că *va fii util* pentru voi? Dimineața serviți cafeluța și vedeți ce ne pregătesc astrele.”

Cunoaștem faptul că, timpul viitor propriu-zis se construiește cu ajutorul formei specializate pentru funcția de auxiliar a verbului *a vrea* și forma verbală nepersonală de infinitiv a verbului cu sens lexical. Ar fi fost scris corect: Credeți că *va fi util*? (...)

Pe pagina de facebook a Mirabelei Dauer, în 09. 02. 2021, a apărut următoarea postare:

„Așa vă *voi primii* astăzi la MĂRUȚĂ! Ora 15...15,15 (exact nu știu când voi intra) o să vorbim și o să ne bucurăm de viață și muzică! Abia aștept! DOR DE VOI!”,

În textul dat, eroarea apare la utilizarea greșită a formei de viitor propriu-zis, însă, în această situație este luat în discuție verbul *a primi.* Corect scris era: „Așa vă *voi primi*....”.

Într-o altă postare, intitulată- *Promovăm România*, (pe facebook), în 04.02.2021, apare verbul *a îngenunchea*, scris greșit la forma verbală nepersonală de infinitiv:

„Nici o forță ocultă din afară nu poate *îngenuchia* România mai mult decât forțele oculte din interiorul ei”.

În continuare, prezentăm un alt text preluat de pe pagina de facebook*: Florentina Ionela Iordache, Împreună pentru Sofia Maria,* în 02. februarie. 2021:

„Mă numesc Sofia Maria și am venit pe lume în urma multor rugăciuni ale părinților mei, să le umplu golurile din suflete, să le aduc alinare și mai ales să le fiu copil, copil dorit mulți ani, apărut după alte dureri și pierderi ale lor (8 sarcini oprite din evoluție la 2 luni, o sarcină pierdută la 6 luni din cauza unei infecții, o sarcină dusă la termen, toate analizele ok după naștere *a trăiat* o săptămână având probleme nedepistate pe timpul sarcinii. Mami a stat la pat cu risc crescut de avort și cerclaj cu frățiorii mei și cu mine. A luptat zi de zi cu durerile corpului dar nu a cedat...25 august 2020. În ziua când m-am născut pe mami au luat-o contracțiile și în drum spre maternitate (București) nu am mai putut sta în căsuța mea și am rupt uterul ieșind în intestinele mamei...Dumnezeu a făcut minunea ca eu după 30 min. de resuscitare să respir însă am rămas cu aceste probleme de sănătate ce necesită un MIRACOL, multă putere și sprijin financiar. Mama *a foat* puternică și a suportat durerea imensă provocată de ruptura uterului. Cum spunea dl dr „ESTE O MINUNE CĂ MAI TRĂIȚI!”. Un miracol și sprijinul financiar de la oamenii minunați ce îmi sunteți alături mă poate face un copil normal (normal încât să pot *zâmbii* mamei, să îi mulțumesc că îmi dă putere...Că luptă alături de mine deși nu doarme cu zilele**.** Durerea părinților mei i-a făcut *să aibe* încredere în Dumnezeu timp de 10 ani au luptat și nu s-au lăsat până nu am apărut eu. Vreau să trăiesc, vreau să le umplu sufletul de bucurie...Vreau să le înlocuiesc durerea cu binecuvânare. Vreau să le șterg lacrimile și să le dau fericirea iar pentru această fericire am mare nevoie de voi, oameni cu suflet bun. Vă rog să mă ajutați! Deși sunt prea mică să pot vorbi, eu mereu prin puterea mea îi promit mamei mele că *voi fii* bine. Ca să fiu bine am nevoie de medici buni (medici pe care îi am deja) dar și de suport financiar pentru tratamente și proceduri. Părinții mei sunt niște oameni modești ce nu reușesc să acopere costurile lor, așa că pentru o copilărie pe care mi-o doresc înainte de toate, sănătoasă, apelez la voi. (...)”

În textul de mai sus, remarcăm utilizarea greșită a verbului *a trăi* la modul indicativ, timpul perfect compus, pers. a III-a, nr. singular: *a trăiat*- corect scris era: *a trăit*, apoi utilizarea greșită a verbului copulativ *a fi* la indicativ, timpul perfect compus, pers. a III-a, nr. singular: *a foat* (puternică) în loc de: *a fost* (puternică).În continuarea aceluiași text, apare verbul *a zâmbi* scris greșit la forma verbală nepersonală de infinitiv. Apoi, regăsim scrierea greșită a verbului *a avea* la modul conjunctiv, timpul prezent, pers. a III-a, nr. plural: *să aibe* în loc de *să aibă,* dar și utilizarea greșită a verbului *a fi* la modul indicativ, timpul viitor propriu-zis (*voi fii...),* situație în care verbul de conjugat se scrie la forma verbală nepersonală de infinitiv: *„...voi fi...”.*

Pe o altă pagină de facebook, intitulată: *Cimitirul Animalelor de Companie Rămas Bun*, în 26.09.2020, am găsit următorul citat:

„Prietenii te vor iubi cât timp *vei fii* cu ei. Un câine te va iubi chiar și atunci când nu mai ești..."

Identificăm aceeași greșeală analizată și în textele precedente, în ceea ce privește utilizarea verbului *a fi* la modul indicativ, timpul viitor propriu-zis, situație în care verbul de conjugat se utilizează cu forma verbală nepersonală de infinitiv: *vei fi*.

Aceeași eroare de scriere o regăsim și pe pagina de facebook a *Salonului Zen Studio*, în 13.02.2021: „Școala Zen Academy vă oferă posibilitatea de formare gratuit în meseria de Stilist-coafor. Îți dorești să faci curs de stilist dar nu poți plăti 2500 de euro? Păi te putem ajuta! Te școlarizăm gratuit, dacă accepți după să lucrezi la noi. Te școlarizăm 6 luni/ 8 ore pe zi...și *vei fii* colegul nostru! Pentru selectarea viitorilor noștri colegi vă așteptăm cu informațiile despre voi pe mesenger."

Corect scris era: „...vei fi...".

Pe situl de vânzări OLX, în 20.01. 2021, a fost postat următorul anunț:

„Vilă Brestei, În apropiere de Facultatea de Sport, Craiova

Descriere: Agenția House vă *oferim* spre vânzare vilă construită în anul 2002 compusă din D+P+E+M. Demisol: dormitor, hol, baie. Parter: living, dormitor, bucătărie utilată, baie, terasă. Etaj: patru dormitoare, două băi, balcon. Mansardă: open-space 155 mp. Încălzirea se face cu centrală pe gaze. Curtea este amenajată cu pavele. Comisionul pentru cumpărător: 1%.

Pentru *a descoperii* potențialul proprietății nu ezitați să programați o vizionare. "

În textul dat, se remarcă dezacordul între Predicatul exprimat prin verbul *a oferi* și Subiectul gramatical- *Agenția*. Subiectul gramatical îi impune predicatului, mai exact părții devorbire prin care se exprimă predicatul, acordul în persoană și număr. În cazul nostru, „Agenția...*oferă* spre vânzare...". Observăm, de asemenea, că în textul dat lipsesc în mare parte verbele, iar în final, verbul *a descoperi* la forma verbală nepersonală de infinitiv este scris în mod greșit cu doi „i".

Am constatat că, verbele *a voi* și *a vrea* sunt utilizate greșit de mulți locutori la modul indicativ, timpul imperfect în vorbire, dar și in scriere, după cum se relevă în primul discurs, unde este utilizat cu forma de *vroiam* în locul lui *voiam*. În DOOM 2005, sunt menționate verbele *a voi* și *a vrea*, în timp ce verbul a vroi nu este menționat. Forma de imperfect pentru persoana I singular și plural a verbului *a voi* este *voiam*, iar pentru verbul *a vrea*, forma de imperfect, persoana I singular și plural este *vream*.

Și verbul a avea la modul conjunctiv, timpul prezent, persoana a III-a, ridică o seamă de probleme atunci când este utilizat, deoarece unii vorbitori folosesc o variantă arhaică/ populară în vorbire *(să aibe),* variantă care își pune amprenta și asupra scrierii. Un exemplu pentru această situație, îl regăsim în al doilea discurs; corect scris era: „...ar trebui *să aibă* sau *să nu aibă*...".

În textul preluat de pe site-ul *Impact. ro* (Anexa 1*)*, observăm că este utilizat greșit verbul *a așeza* la modul indicativ, timpul prezent, persoana a III-a, nr. singular. La indicativ, prezent, verbul a așeza are în radical o alternanță fonetică *e-a*, nu e- ea. În timpul conjugării, e-ul se păstrează la indicativ prezent, la toate persoanele cu excepția persoanei a III-a, singular și plural: *eu așez/ tu așezi/ el așaza; noi așezăm/ voi așezați/ ei așază*. Vom scrie și vom pronunța corect la persoana a III-a: *așază*. În textul suport, corect spus era: „...Dumnezeu așază lucrurile...".

În analiza textelor pe care le-am parcurs, o altă problemă pe care am constatat-o este cea referitoare la utilizarea greșită a *modului indicativ*, *timpul mai mult ca perfect* așa cum rezultă din textul aflat în Anexa 1. La persoana I, plural, verbul *a vedea* are forma: *văzuserăm.* Corect spus era: „... nu ne văzuserăm...".

În concluzie, presa scrisă se prezintă ca spațiu strategic al perpetuării discuțiilor și criticilor în legătură cu uniformizarea și impunerea unor norme generale în legătură cu uzul lingvistic și practica scrisului. Mai mult decât atât, aceasta reprezintă unul dintre mijloacele de popularizare și propagare în spațiul public a deciziilor și aspectelor care vizează unificarea și dezvoltarea limbii române. Iar ca urmare a acestei realități, spațiul publicistic, dar și cel online reprezintă domeniile în raport cu care sunt reperabile o serie întreagă de comentarii, atitudini și judecăți în legătură cu limba.

Pe de altă parte, orientându-ne către funcționarea verbului în diferite tipuri de discurs, ca efect al alegerilor subiective în paradigma limbii, textele pe care le-am supus analizei ne-au atras atenția tocmai prin aspectele morfologice evidențiate, specifice perioadei actuale, aspecte care se reflectă în practica lingvistică a locutorilor limbii române.

Bibliografie:

ANGENOT, Marc, 2002, *Interventions Critiques, Vol. I, Questions d'analyse du discours, de rhétorique et de théorie du discours social,* în Discours social/ Social Discourse, Vol. III.

ARDELEANU, Sanda-Maria, COROI, Ioana- Crina, 2002, *Analyse du discours, Eléments de théorie et pratique sur la discursivité*, Suceava, *Editura Universității din Suceava.*

ARDELEANU, Sanda- Maria et alli, 2007, *Le discours en action étude théorique et pratique sur la discursivité*, Chișinău, CEP USM.

FAIRCLOUGH, Norman, 2001, *The dialectics of discourse*, în *Textus*, vol. XIV, No. 2, pp. 231-242.

FOUCAULT, Michel, (1966), 2008, *Cuvintele și lucrurile*, Traducere de Bogdan Ghiu și Mircea Vasilescu, București, Editura Rao.

FOUCAULT, Michel, 2010, *Arheologia cunoașterii*, Traducere de Bogdan Ghiu, București, Editura Rao.

JAKOBSON, Roman, 1963, *Essais de linguistique générale,* Les Editions de Minuit, Paris.

MAINGUENEAU, Dominique, 2009, *Aborder la linguistique,* Seuil, Paris.

NAGY, Rodica, 2002, *Sintaxa limbii române actuale*, Suceava, Editura Universității „Ștefan cel Mare".

NGALASSO-MWATHA, Musanji, (dir.) 2010, *L'imaginaire linguistique dans le discours littéraire, politiques et médiatiques en Afrique,* Pessac, Presses universitaires de Bordeaux.

OPREA, Ioan, 2008, *Comunicare culturală și comunicare lingvistică în spațiul European*, Iași, Institutul European.

OPREA, Ioan, 2007, *Elemente de filozofie a limbii*, Iaşi, Institutul European.

MAINGUENEAU, Dominique, 2009, *Aborder la linguistique,* Seuil, Paris.

SAUSSURE de Ferdinand, 1998, *Curs de lingvistică generală, Iași, Editura Polirom.*

Dicționare

Academia Română, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti". (2009). *Dicționarul explicativ al limbii române*. București: Editura Univers Enciclopedic Gold. (*DEX'09*).

BIDU-VRĂNCEANU, Angela, CĂLĂRAȘU, Cristina, IONESCU-RUXĂNDOIU, Liliana, MANCAȘ, Mihaela, PANĂ DINDELEGAN, Gabriela, 2001(1997), *Dicționar de Științe ale Limbii*, București, Editura Nemira.

CONSTANTINESCU-DOBRIDOR, Gheorghe, 1998, *Dicționar de termeni lingvistici*, București, Editura Teora.

COTELNIC, Teodor,(coord.), 2000, *Gramatica limbii române*, Chișinău, Editura Litera.

DUCROT, Oswald, SCHAEFFER, Jean-Marie, 1996, *Noul dicționar enciclopedic al Științelor Limbajului*, București, Editura Babel.

FIERĂSCU, C., GHIȚĂ, Gh., (1979). *Mic dicționar îndrumător în terminologia literară*, București, Editura Ion Creangă.

MARCU, Florin, 2000, *Marele dicționar de neologisme*, București, Editura Saeculum.

NAGY, Rodica, 2015, *Dicționar de analiză a discursului*, Iași, Institutul European.

STOIAN, Ion M., 1994, *Dicționar religios*, București, Editura Garamond.